

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

Η ανταπόκριση της Διοίκησης στο Πορισματικό Έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη με αριθμ. πρωτ. 6536.2.7& 6537.2.7/27.07.05.

Α) Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν έλαβε απάντηση στο από 27.07.05 πορισματικό έγγραφό του. Αντίθετα, ενημερώθηκε από τον Τύπο (εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, 24.08.2005) ότι η ισχύς της προσωρινής άδειας λειτουργίας των μονάδων της Δ.Ε.Η. παρατάθηκε μέχρι την 31.12.08 με τροπολογία που εισήχθη σε πολυνομοσχέδιο (παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 3377/05, ΦΕΚ 202 Α΄ /19.08.05).

Ενόψει της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αδειοδότησης των μονάδων με νομοθετική ρύθμιση και της εκ του νόμου έλλειψης αρμοδιότητας του Συνηγόρου του Πολίτη να παρεμβαίνει στο έργο του νομοθέτη (ν. 3094/2003, άρθρο 3 παρ. 3), η Αρχή απέστειλε στους αναφερόμενους πολίτες και Δημάρχους τελικό έγγραφο (αριθμ. πρωτ. 6536.2.8 6537.2.8/12.10.05), το οποίο κοινοποίησε στους συναρμόδιους Υπουργούς, στην Δ.Ε.Η. και στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Με το έγγραφο αυτό, επισημάνθηκε ότι η συντελεσθείσα ενιαία αδειοδότηση των μονάδων της Δ.Ε.Η. με νομοθετική ρύθμιση, αποκλίνει από τα χαρακτηριστικά που κανονικώς διακρίνουν μία άδεια λειτουργίας βιομηχανικής εγκατάστασης, ως ατομική διοικητική πράξη. Ως αποτέλεσμα αυτού, η αδειοδότηση εκφεύγει της δικαιοδοσίας του ΣτΕ (άρθρο 93 παρ. 4 του Σ.), γεγονός που καθιστά δυσχερή για τον πολίτη την άσκηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας (αρ. 20 παρ. 1 του Σ.). Το πρόβλημα καθίσταται εντονότερο στην περίπτωση του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού του Αγ. Δημητρίου, ειδικά για τον οποίο δεν τηρήθηκε ούτε καν η προαπαιτούμενη, για την έκδοση άδειας λειτουργίας, διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Το γεγονός τούτο συνεπάγεται τη μη τήρηση των επιταγών του άρθρου 24 Σ., σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, όπως επίσης και την έλλειψη του απαιτούμενου προπαρασκευαστικού υλικού (έγκριση περιβαλλοντικών όρων) προς ενημέρωση της Βουλής, πριν από την έκδοση της σχετικής νομοθετικής αδειοδότησης (βλ. ΠΕ 187/2000 του ΣτΕ).

Επίσης, ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε ότι με τις νομοθετικές ρυθμίσεις του ν. 2941/2001 (αρ. 8 παρ. 5) αλλά και με αυτές του ν. 3377/05 (αρ. 24 παρ. 1) έχει χορηγηθεί διαδοχικά ενιαία προσωρινή άδεια λειτουργίας για τους επίμαχους ΑΗΣ συνολικής διάρκειας ισχύος περίπου 8 ετών, η παγίωση δε της ανωτέρω διαδικασίας, αναιρεί τον προσωρινό χαρακτήρα της άδειας λειτουργίας. Υπογράμμισε, επιπλέον, ότι στην παρ. 4 του αρ. 24 του ν. 3377/05 αναφέρεται ότι *«περαιτέρω παράταση της διάρκειας των αδειών των προηγούμενων παραγράφων, μπορεί να δοθεί, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης»*, πρόβλεψη που διευκολύνει τη διαίωνιση της παρέκκλισης από την προβλεπόμενη ειδική διοικητική διαδικασία.

Τέλος, ενόψει της εκ του νόμου έλλειψης αρμοδιότητάς του να παρεμβαίνει στο έργο του νομοθέτη, ο Συνήγορος του Πολίτη, με το τελικό αυτό έγγραφο, ενημέρωσε τους ενδιαφερόμενους ότι περατώνει τη διαμεσολάβησή του στην υπόθεση αυτή και επιφυλάχθηκε να ενημερώσει σχετικά τη Βουλή των Ελλήνων.

Β) Μετά τη δημοσιοποίηση του ζητήματος τον Οκτώβριο 2005, η ΔΕΗ φέρεται να ανακοινώνει στον Τύπο (*Αυριανή* 29.10.05, *Ναυτεμπορική* 31.10.05) ότι έχει δρομολογήσει, μεταξύ άλλων, την αναβάθμιση των ηλεκτροστατικών φίλτρων και

του ΑΗΣ Αγ.Δημητρίου, επιβεβαιώνοντας, ωστόσο, ότι κατά την ενιαία χορήγηση άδειας με νόμο το καλοκαίρι (παρ.1 του άρθρου 24 του ν. 3377/05, ΦΕΚ 202 Α' /19.08.05) για τον σταθμό αυτό δεν υφίσταντο εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι, οι οποίοι αναμένεται (31.10.05) να εγκριθούν «εντός των επομένων ημερών». Η ΔΕΗ επισημαίνει ακόμη τη σημασία του λιγνίτη για την ελληνική οικονομία και τη χαμηλή δαπάνη κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος.

Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τον ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου πραγματοποιήθηκε τελικά τον Σεπτέμβριο του 2006 (υπ' αρ. 94650/12.9.06), δηλαδή με καθυστέρηση ενός έτους από την ανωτέρω δέσμευση αλλά και από τη δια νόμου αδειοδότηση.

Γ) Με την από 24.9.2007 ανακοίνωση τύπου του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. γνωστοποιήθηκε η επιβολή προστίμου ύψους 1.000.000 ευρώ στη ΔΕΗ Α.Ε. από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. μετά από έλεγχο των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αναφορικά με τις αέριες εκπομπές ρύπων των ΑΗΣ Πτολεμαΐδας, Καρδιάς, Αγ. Δημητρίου και Μεγαλόπολης. Ο ανωτέρω έλεγχος έγινε, σύμφωνα με την ανακοίνωση τύπου, κατόπιν εντολής του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., λόγω της σημαντικής συμμετοχής της ΔΕΗ στα προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε επισημάνει ήδη από το 2004 με έγγραφά του αλλά και στο ως άνω πόρισμά του προς τους συναρμόδιους Υπουργούς ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Ανάπτυξης, ότι το πρόβλημα των υπερβάσεων στις εκπομπές αερίων ρύπων υφίσταται από το 1997 και συνδέεται με την καθυστέρηση της τεχνολογικής αναβάθμισης των φίλτρων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της κοινοτικής νομοθεσίας για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και με τα όρια εκπομπής ρύπων των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.

Σημειώνεται ότι πριν από την επιβολή του ανωτέρω προστίμου είχε προηγηθεί η δημοσίευση (07/06/2007) της από 06/12/06 απόφασης της Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με την παραβίαση του άρθρου 11 του Κοινωνικού Χάρτη περί του δικαιώματος στην προστασία της υγείας, καθώς και των άρθρων 2 παρ. 4 και 3 παρ. 2. Η απόφαση, η οποία παραπέμπει στο Πόρισμα του Συνήγορου του Πολίτη, εκδόθηκε επί της υπ' αριθμ. 30/2005 συλλογικής προσφυγής του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ) κατά Ελλάδα, που είχε ζητήσει στοιχεία από τον Συνήγορο του Πολίτη.

Η Επιτροπή επιβεβαιώνει το πρόβλημα της παράτασης της λειτουργίας κάποιων ΑΗΣ της ΔΕΗ Α.Ε. έως το τέλος του 2008, δίχως την προηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων και δεν θεωρεί αποδεκτή την ερμηνεία που δόθηκε από τις ελληνικές αρχές στην καθιερωμένη διάκριση ανάμεσα στη διαδικασία παραχώρησης άδειας λειτουργίας και τη διαδικασία παραχώρησης περιβαλλοντικής άδειας. Η Επιτροπή κρίνει ως μη ικανοποιητικά τα μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου των εκπομπών, διότι η Διοίκηση προβαίνει στους ελέγχους αυτούς ενόψει της παραχώρησης άδειας. Επιπλέον, επισημαίνει την ευθύνη του Ελληνικού Κράτους για την τήρηση από όλους τους οικονομικούς φορείς, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή τους, των δεσμεύσεων που επιβάλλει ο Κοινωνικός Χάρτης. *(διαβάστε περισσότερα)*

Ο Συνήγορος του Πολίτη εμμένει στις εξής διαπιστώσεις:

Η αποτροπή της ρύπανσης δεν συνδέεται απλώς με τη συστηματική παρακολούθηση των εκπομπών αερίων ρύπων και γενικότερα της τήρησης περιβαλλοντικών όρων, αλλά και με την έμφαση στην πρόληψη των φαινομένων ατμοσφαιρικής ρύπανσης, μέσω της έγκαιρης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και ορίων εκπομπής πριν από τη

χορήγηση της άδειας λειτουργίας, αλλά και με την συνεπή προσαρμογή στις απαιτήσεις του Κοινοτικού Δικαίου για εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών.